

THE COMPOST COLLECTIVE

FĀGAGA ANUFE

LE AMATAINA

O le fāgaga anufe e fa'aogā ai anufe e faia le fa'apalaga e ta'ua o tiger worms e latou te 'aia toega o mea'ai eseese, o lapisi mai se faigatogala'au, o pepa vaivai ma pepa malō. O mea malō (palapala vaivai e luai mai e anufe - Castings) ma mea fa'asuavaia (Lauti Anufe - Worm Tea) e sili ona lelei mo le faia o fetalaisa po'o fa'alelei eleele mo le togala'au. E lē faigata le tausiga o se fāgaga anufe. O le ki lenei:

- Ia paleni le tele o mea'ai e te fafagaina ai anufe ia fetau ma lo latou aofa'iga.
- Aua ne'i fafagaina anufe i mea e lē o fia a'ai ai.
- Fa'aogā uma mea mata ma mea mamago e fafaga ai anufe ae ia paleni lelei le aofa'i o na mea.

O MEA E FAFAGA AI AU ANUFE

Mea mata - 70%

Otaota o mea na maua sa'o mai le palapala (organic waste) o loo tele ai le nitrogen. So'o se mea e vaivai, felesi ma fa'asūsū. Ave foi i ai:

- Vaega ua ave'eseina ma pa'u o fuāla'au mata ma fuāla'au faisua
- Penu kofe ma tea bags
- Atigi fuamoa
- Otaotavale mai manu e pei o rapiti & guinea pigs

Mea mamago - 30%

Otaota o mea na maua sa'o mai le palapala e patino lava i kaponi (carbon). So'o se mea ua mātūtū, mago ma manutinuti. Ave foi i ai:

- Pepa ua saesae nini'i
- Pepa pusa malō ua masasae ma susū, e pei o tray e tu'u ai fuamoa, po'o pepa malō o loo tā'ai'ai ai pepa faleuila
- Laula'au pula i le tau e to'ulu ai lau o la'au

EcoMatters

Kaipātiki Project
share in nature's revival

FĀGAGA ANUFE

LE AMATAINA

Filifili se pito o le fanua o loo malu'ia mai le la. Tapena lau fāgaga anufe e ala i le fa'ata'atia muamua o lau fola o loo susū ae ua lelei ona fa'atafe ese le vai, e pei o ni aulama, pusa pepa malō ua saesae nini'i po ua uma ona fa'apala, ona tu'u atu loa lea iai ma au anufe.

Fafagaina

E mafai e anufe ona 'ai mea o loo mamafa i totonu o latou lava tino i aso ta'itasi, o lea la, ia fa'aeteete e 'aia le so'ona fafagaina. Amata i ni nai tama'i mea i aso tasitasi pe ta'ilua ma fafaga ma aveese mai ni mea ua amata ona legalegā. Fa'asolosolo mālīe lava ona fa'aopoopo le tele o mea'ai i le 6 masina muamua. O le a fa'ateleina i se tulaga tutusa lava le aofa'iga o anufe ma o le a o'o i le tulaga o le a vave lava lo latou 'aina o mea'ai uma e te avatu i ai.

Tausiga faifai pea

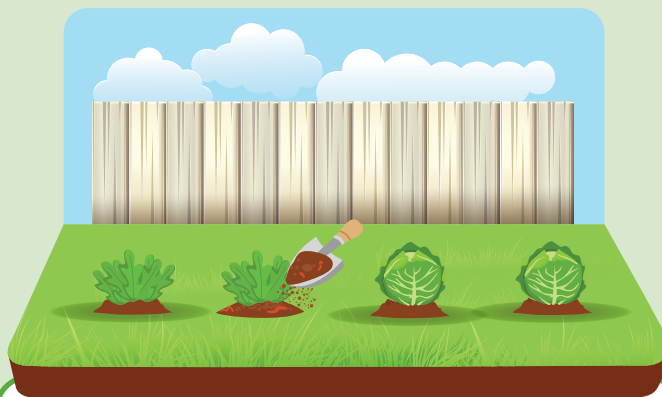
E mana'omia e anufe le ea ma le susū, lona uiga ia fa'amautinoa o loo susū lau fāgaga anufe ae ia lelei foi ona fa'atafe ese le vai. Afai o iai se paipa, tu'u ai pea e fa'asinasina ae tu'u ai lalo se pakete e ao ai le Lauti Anufe (Worm Tea). Fa'aaogā se tui fai togala'au e sa'e'u ai totonu o le fāgaga anufe ma fa'aputupu fa'atasi ai mea mamago e pei o tray sa tu'u ai fuamoa ua saesae, ina ia fesoasoani e fa'apaleni ai le pH ma fa'o'o ai le fāgaga anufe ina ia mafai ona sao atu i ai se ea.

MEA E LĒ FAFAGAINA AI

E iai nisi mea e lē tataua ona e fafagaina ai au anufe. O auala nei e aofia ai le:

- Mea'ai feū e pei o polo feū, aniani ma aniani saina
- A'ano o manufasi ma mea'ai e gaosi mai le susu
- Mea'ai sua a'ati po'o mea'ai a'ava
- Mea'ai vela po'o mea'ai ua uma ona gaosi e pei o falaoa ma makaloni (pasta)
- Suau'u ma mea fa'asuavai e pei o supo
- Otaotavale a ta'ifau ma pusi

TAIMI E FA'AAOGĀ AI (SELESELEGA)

Palapala vaivai e luai mai e anufe

E iloa ua fetau ona fa'aaogā palapala vaivai ia e luai mai e anufe, pe afai ua manogi palapala fola pito i lalo o le fāgaga anufe, ma ua foliga mai o se fa'apalaga ua pa'auli lelei. I lena taimi, ua lē o toe tele ni anufe e toe va'aia. Fa'asalalau solo palapala vaivai nei (Castings) i totonu au togala'au pe na'o na tu'u fa'atasi lava o se vaega e tasi o palapala vaivai ma ni vaega se sefulu o le vai, ona matuā sa'e'u lelei lea ma liligi fa'ata'amilo ai palapala vaivai nei ua

fa'aliusuavai i lalo o au la'au totō.

Lauti anufe

Ia sologa lelei i taimi uma le fa'atafeeseina o le suavai i totonu o se isi pakete. Mo le fa'aaogāina i le togala'au, e sili ona lelei pe afai o le suavai lea ua fui ai la'au, ua pei lona lanu o se lauti e lē o fa'asusua ma o loo fa'avaivai (weak black tea). Ia lē aunoa ona fui fa'ata'amilo ai lalo o a'a o la'au e fai ma fa'alelei eleele e fafaga ia la'au.

Tray 2 e Fafaga ai (Feeder Tray 2)

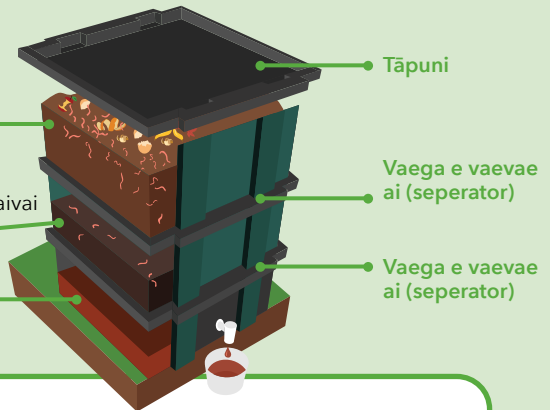
Fa'aaogā le fola lena pe a o'o ina tumu le Feeder Tray 1

Tray e Fafaga ai (Feeder Tray)

Ua tumu i palapala vaivai e luai mai e anufe

Se vaega i le pito i lalo (sump)

Ina ia aoina le suavai

E LUA ITUA'IGA O FĀGAGA ANUFE

Fatufatu fa'avaega (Stacked)

O fāgaga nei ua vaevae i fola eseese. E iai se vaega i le pito i lalo (sump) e fa'apa'ū ifo iai le suavai ma trays e lua o loo fatufatu i luga e fai ma fesua'i mai lea taimi i lea taimi. E amata ona fa'aaogā le fola ogatotonu pe afai ua 2/3 le tumu o le fola pito i luga.

Fegasoloa'iga Fa'auau (Continuous Flow)

O le fāgaga lena e tasi lava le kalone atoa e fa'aaogā ma e telē totonu e tu'u ai anufe. E te fafaga atu lava i le lualuga ae o le pito i lalo e tatala ifo pe a o'o ina fa'aaogā po'o le taimi o le seleselega.

